

KINNITATUD
Jüri Gümnaasiumi direktori käskkirjaga
31.08.2018 nr 1-1/525

Jüri Gümnaasium

GÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA

ÜLDOSA

Jüri 2018

Jüri Gümnaasium
Gümnaasiumi õppekava

Sisukord

1	Jüri Gümnaasiumi väärtused ning eripära.....	3
2	Õppe- ja kasvatuseesmärgid.....	4
3	Õppekorraldus	5
3.1	Kohustuslikud kursused ja valikkursused.....	5
3.2	Õppesuundade kirjeldused.....	7
3.3	Õppekoormuse kujundamise põhimõtted	9
3.4	Tuge vajavad õpilased	10
3.5	Õppetöö andekate õpilastega	11
3.6	Õppeainete vahelise lõimingu põhimõtted	11
3.7	Õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus.....	12
3.8	Õppekeeled	12
3.9	Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine	12
4	Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused.....	13
5	Liikluskasvatus.....	16
6	Hindamise ja gümnaasiumi lõpetamise korraldus.....	17
7	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	18
8	Õpilaste teavitamine ja nõustamine.....	19
9	Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	19
10	Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord	20

Jüri Gümnaasium
Gümnaasiumi õppekava

1 Jüri Gümnaasiumi väärtused ning eripära

Jüri Gümnaasiumi (edaspidi JG) gümnaasiumi õppekava lähtub gümnaasiumi riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast ning koosneb üldosast ja järgmistest lisadest:

- Lisa 1: Jüri Gümnaasiumi hindamise kord gümnaasiumiastmes;
- Lisa 2: Gümnaasiumiõpilaste uurimistöode ja praktiliste tööde koostamise, vormistamise ja hindamise juhend;
- Lisa 3: JG koolieksami eristuskiri;
- Lisa 4: Gümnaasiumi ainekavade loend;
- Lisa 5: Gümnaasiumi õppeaasta kalender
- Lisa 6: Tunnijaotusplaanid
- Lisa 7: Valdkonniti koondatud ainekavad;
- Lisa 8: Valikainete ainekavad.

JG loob igale õpilasele võimalused tema võimete maksimaalseks arenguks tema eelistusi arvestades, loovaks eneseteostuseks, teaduspõhise maailmapildi kinnistumiseks ning emotsionaalse, sotsiaalse ja kõlbelse küpsuse saavutamiseks. Selleks on gümnaasiumastmes moodustatud järgmised õppesuunad:

- Reaalsuund
- Ettevõtluse ja rahvusvaheliste suhete suund
- Rekreatsiooni ja kultuurikorralduse suund

JG jätkab põhikoolis toimunud väärtuskasvatust, kujundades eelkõige väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks. JG-s tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi, toetatakse eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiseväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõttu. Jüri Gümnaasiumi väärtuskasvatus toetub ühiselt kokkulepitud väärtustele:

Ausus ja hoolivus:

Lugupidamine, märkamine, abivalmidus, koostöötähe, sõnapidamine, õiglustunne

Iseseisvus ja vastutus:

Jüri Gümnaasium

Gümnaasiumi õppekava

Õppimistahe, töökus, enesearendamine, ajaplaneerimine, terved eluviisid

Loovus ja aktiivsus:

Algatusvõime, edasipüüdlikkus, innovaativsus, ettevõtlikkus

JG hariduse omandanud inimesed tagavad Eesti ühiskonna sotsiaalse, kultuurilise, majandusliku ja ökoloogilise arengu jätkusuutlikkuse.

2 Õppe- ja kasvatuseesmärgid

JG-s on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus, et õpilased leiaksid endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda enda edasine haridustee. JG-s on loodud kvaliteetse üldhariduse tingimused, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed kõrgkoolis või gümnaasiumijärgses kutseõppes.

JG arendab õpilastes oskust kriitiliselt mõelda ja samas hinnata olukordi positiivselt ja konstruktiivselt ning olla motiveeritud edukaks õppetööks;

JG gümnaasiumiastme õppekava läbinud õpilastel on kujunenud adekvaatne enesehinnang, iseseisva õppimise ja koostööoskus, kodanikuaktiivsus ja –vastutus, kool aitab õpilastel omandada tulemuslikke õpimehhanismid ja -strateegiaid, kujundada enesedistsipliini ning vastutust oma tegevuse eest koolis ja väljaspool kooli;

Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu JG õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena. Jüri Gümnaasiumis toimuv õpetus, kasvatus ja eesti keele õpe seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest.

JG-s käsitatakse õppimist õpilaste aktiivse ja sihipärase tegevusena teadmiste konstrueerimisel. Koolis on loodud õppekeskkond, mis soodustab iseseisvat õppimist, sealhulgas vajalike õppimisoskuste kujunemist. Õppe- ja kasvatustegevuses lastakse õpilastel seada oma sihid, võimaldatakse õppida töötama nii iseseisvalt kui ka kollektiivselt ning antakse õpilastele võimalus leida erinevaid töömeetodeid katsetades neile sobivaimat õpistiili.

Jüri Gümnaasium
Gümnaasiumi õppekava

3 Õppekorraldus

Õppekorraldus lähtub gümnaasiumi riiklikust õppekavast. Õpetajal on õigus teha valikuid õppesisus arvestusega, et taotletavad õpitulemused oleksid saavutatud ning üldpädevused ja valdkonnapädevused kujundatud, lähtudes õpilase varasematest teadmistest ja oskustest. Valikainete nädalate ja arvestuste nädalate toimumisajad on esitatud lisas 5.

3.1 Kohustuslikud kursused ja valikkursused

Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna.

Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus. Ainekavades esitatakse nii gümnaasiumi õpitulemused kui ka õpitulemused õppeteemade läbimisel. Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist. Õpitulemused kajastavad õpilase rahuldavat saavutust. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutatuse kohta õpilasele tagasisidet.

JG õppekavas on vastavalt riiklikule õppekavale järgmised ainevaldkonnad ja kursuste arvud:

- Keel ja kirjandus 11 kursust;
- Võõrkeeled 10 kursust;
- Matemaatika 14 kursust;
- Loodusained 14 kursust;
- Sotsiaalsained 10 kursust;
- Kunstiained 5 kursust;
- Kehaline kasvatus 5 kursust.

Kursuste täpsem jaotus aineti ja klassiti on esitatud JG ainekavades.

JG võimaldab õpilastele valikkursusi valdkonniti vähemalt järgmises mahus (iga kursus 21 õppetundi):

- keel ja kirjandus – 5 kursust
- matemaatika – 4 kursust
- loodusained – 8 kursust;
- sotsiaalsained – 7 kursust;

Jüri Gümnaasium
Gümnaasiumi õppekava

- kehaline kasvatus – 13 kursust;
- võõrkeeled – 15 kursust;
- kunstiained – 12 kursust
- valdkonnaülesed valikkursused – 11 kursust

Ainevaldkondlikes mahtudes võivad olla nii riiklikus õppekavas kirjeldatud valikkursused kui ka kooli õppekavast tulenevad valikkursused. Viimaseid kirjeldab gümnaasium Eesti Hariduse Infosüsteemis (EHIS) ning tunnijaotusplaanis lisas nr 6. Usundiõpetuses ja riigikaitstes toimub õpe vastavalt riiklikus õppekavas toodud ainekavadele.

Valikainete ja valikkursuste valimise põhimõtted gümnaasiumis on alljärgnevad:

- 1) valiku teeb kool, andmata õpilasele võimalust ise valida – õppesuunapõhised kohustuslikud valikained ja valikkursused;
- 2) kool pakub erinevaid valikaineid ning õpilane peab nende seast valima kindla arvu;
- 3) erinevaid valiku põhimõtteid võib kombineerida, need erinevad valikkursuste ja klasside lõikes.

JG võimaldab lisaks nimetatud valikkursustele vähemalt 11 kursuse mahus valikkursusi, mis arvestavad kooli omapära ja piirkondlikku eripära, valikkursuste õpe korraldatakse vähemalt 12 soovija olemasolul. Valikkursuste loendit täpsustatakse igal õppeaastal. Valikained toetavad riikliku õppekava läbivate teemade taotlusi.

Alates 2016/2017 õppeaastast on igal õpilasel võimalus valida 7 Jüri Gümnaasiumis pakutavat valikkursust: 10. klassis 3 valikkursust, 11. klassis 2 valikkursust (lisandub kohustuslik riigikaitse) ja 12. klassis 2 valikkursust. Valikkursused on üldjuhul ülekoollised ja need toimuvad selleks ettenähtud valikainete nädalatel. Nädala jooksul õpib õpilane ühte kursust, muid õppeaineid sel ajal ei õpita. Kursusele registreerumine toimub iga perioodi alguses vastavalt kooli poolt väljapakutud kursustele. Kui ühele kursusele on soovijaid rohkem kui kohtade arv, määravad osalejad klassijuhatajad õppeedukuse ja puudumiste alusel. Valikkursuste nimekirjad kinnitatakse direktori käskkirjaga.

Lisaks on õpingute alguses võimalik valida valikainetena segakoor, rahvatants või kooliteater, millest igaüks koosneb kuuest kursusest.

Keeleõppe valikkursuse valimine toimub gümnaasiumisse astumisel ja on kõikide õppesuundade kohustuslik osa. Keelerühm avatakse vähemalt 12 õpilase liitumisel. Kui

Jüri Gümnaasium

Gümnaasiumi õppekava

rühma suurus jääb alla selle, tuleb valik teha ülejäänud keelte vahel. Kui ühte keelerühma on soovijaid rohkem kui kohtade arv, määratakse keelerühm vastuvõtukatsete pingerea alusel.

Kool arvestab õpingute osana õpilase osalemist huvikoolis (nt õpingud muusikakoolis, kunstikoolis vm) või mõnes muus väljaspool kooli aset leidvas õppetegevuses, kui huvikooli esindaja esitab vastavasisulise taotluse õppeaasta alguses 01. oktoobriks, milles on andmed õpingute läbiviija (asutuse/organisatsiooni nimi, juhendaja ja tema kontaktandmed) ja andmed õpingute (kursuse/aine/õppetöö nimi, toimumise aeg, õpingute maht ja lühikirjeldus ning taotletavad õpitulemused) kohta. Kool hindab taotlust ja otsuse teeb direktor oma käskkirjaga. Kui otsus on positiivne, siis maikuu lõpuks tuleb huvikooli esindajal esitada hinneteleht/tõend/tunnistus õpilase õppetegevuses osalemise/õppetulemuste kohta.

Õpilastel, kes tegelevad regulaarselt võistlusspordiga, on kehalise kasvatuse tunnis osalemine võimalik eritingimustel. Sellisel juhul:

1. Õpilane esitab avalduse enda vabastamisest kehalise kasvatuse tundidest seoses tema suure treeningkoormusega (treeningud minimaalselt 3 x nädalas a'1,5 tundi korraga).
2. Õpilane esitab 15. septembriks ja 15. jaanuariks koolile treeneri poolt allkirjastatud ja klubi blanketil tõendi treeningutel ja võistlustel osalemise kohta (Eesti MV või sellele vastava tasemega võistlused): treeningute toimumiskoht ja -aeg ning võistluste toimumiskoht, -aeg ja tulemus.
3. Õpilane peab sooritama ainekavas ettenähtud õpiülesanded kaasõpilastega samal perioodil või hiljem (kokkuleppel kehalise kasvatuse õpetajaga).
4. Õpilane on kohustatud osalema kooli esindusvõistkonnas koolidevahelistel võistlustel vastavalt kehalise kasvatuse õpetaja soovitusele.
5. Õpilane peab treeningpäevikut ja esitab selle treeneri poolt allkirjastatuna koolile iga õppeperioodi lõpus. Treeningpäeviku vormi kooskõlastavad õpilane ja õpetaja.

3.2 Õppesuundade kirjeldused

JG võimaldab õppe kolmes õppesuunas ja õppesuuna sees on õpilasele kohustuslik 27 valikkursuse õpe. Õppesuunad erinevad üksteisest vähemalt nelja valikkursuse poolest ja sisaldavad valikkursusi vähemalt kahest alljärgnevast ainevaldkonnast:

Jüri Gümnaasium

Gümnaasiumi õppekava

- keel ja kirjandus;
- võõrkeel;
- matemaatika;
- loodusained;
- sotsiaalsained.

Erinevate suundade kohustuslikud valikkursused on loetletud vastavates tunnijaotusplaanides (lisa 6).

Klassid ja õpperühmad komplekteeritakse õpilaste huvidest ja võimetest lähtuvalt. Vastavalt õppesuundadele on gümnaasiumiastmele koostatud ainekavad, mis määratlevad õppesuunale spetsiifiliste ainete loendi, sisu ja mahud.

Reaalsuuna lõpetanu suudab kasutada matemaatikat ja loodusaineid erinevates eluvaldkondades ning jätkata õpinguid aladel, kus reaalineteel on oluline tähtsus; väärtustab loodusteadusi kui kultuuri osa, määratleb ja lahendab keskkonnaprobleeme, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda, on motiveeritud tegelema teadusaladega, kasutab nüüdisaegset tehnoloogiat eesmärgipäraselt ja vastutustundega, hindab tehnoloogiliste rakenduste mõju igapäevaelule, omab kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamisega seotud küsimustes.

Ettevõtluse ja rahvusvaheliste suhete õppesuuna lõpetanu tunneb majanduse olulisemaid põhimõtteid, oskab hinnata Eesti majanduse arengusuundi ning teab rahvusvahelise majanduse eesmärgi ning rakendab vastavaid teadmisi igapäevaelus. Suur erinevate võõrkeelte kursuste arv kindlustab suutlikkuse jätkata õpinguid võõrkeeles, osaleda rahvusvahelistes projektides ning kasutada võõrkeeleskeelset rahvusvahelises töökeskkonnas.

Rekreatsiooni ja kultuurikorralduse õppesuuna väärtustab spordi ja kunstide mitmekesisust, tegutseb kultuurimaastikul informeeritult ning tunneb ennast kultuuritraditsioonide kandjana; peab oluliseks füüsilist aktiivsust, omab algteadmisi nii ürituste korraldusest, erinevate tegevuste spetsiifikast kui ka loodusest ja kultuurist. Suunaõpet toetavad sündmuskorralduse ja projektijuhtimise kursused, mis annavad aluse spordi või kaunite kunstide suunal vaba aja veetmise korraldamiseks. Kultuuridevahelise kommunikatsiooni kursus analüüsib tähtsamaid seonduvaid mõisteid. Kasutades näiteid erinevatest kultuuridest analüüsitakse kultuuri mõju

Jüri Gümnaasium

Gümnaasiumi õppekava

suhtluskäitumisele ja selle tõlgendamisele ning suhtlusreeglite seost väärtustega. Suunaõppe spordi või kaunite kunstide alusbaas omandatakse paralleelselt spordi- või huvikoolis.

3.3 Õppekoormuse kujundamise põhimõtted

Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas pedagoogide juhendamisel toimuv õpe, loeng, individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe või õppekäik, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele.

Gümnaasiumis korraldatav õpe ja õpilaste õppekoormus realiseerub gümnaasiumi tunnijaotusplaanis, kodukorras ning päevakavas. Õpilase kohustuslik õppekoormus gümnaasiumis koosneb kohustuslikest kursustest, kooli poolt valitud ja Jüri Gümnaasiumi eripära arvestatavatest ning õppesuunda toetavatest kursustest, ja valikkursustest.

Õppetöö toimub perioodõppena, tunnid on 75 minuti pikkusega. Iga perioodi lõpus toimub ülekooliline valikainete nädal, kus igal õpilasel on võimalus arendada oma oskusi ja teadmisi just temale huvipakkuvas valdkonnas. Valikainete nädalale eelneb arvestustenädal, kus õpilane sooritab pooltes perioodi jooksul õpitud ainetes hindelise arvestuse. Arvestuslikud ained määrab kool ja teeb õpilastele teatavaks iga perioodi alguses.

Õpilase minimaalne õppekoormus gümnaasiumi jooksul on 96 kursust, 75-minutiliste tundide korral 21 õppetundi üks kursus. Neist 69 (kitsa matemaatika korral 63) on õppeainete kohustuslikud kursused. Kohustuslikele kursustele lisandub Jüri Gümnaasiumis üks kursus õpilasuurimuse või praktilise töö eest ning kooli poolt valitud õppimist toetavad ja kooli õppekavast lähtuvad lisakursused. Kokku on Jüri Gümnaasiumi õppekavas vaja läbida 102 kursust.

Ülejäänud kursused jagunevad koolis suunapõhisteks kursusteks ja valikkursusteks. Suunakursuseid on kokku 7 ja need valib õpilane kooli poolt väljapakutud õppesuuna valikuga. Suunakursused toimuvad 11. ja 12. klassis.

Õppetöö on korraldatud trimestritena, st õppeaasta jaguneb kolmeks trimestriks. Igal trimestris on uus tunniplaan. Ühes trimestris (kokku 11-12 nädalat) õpib õpilane 10-12 kohustuslikku kursust ehk keskendub korraga vähematele õppeainetele. Iga trimestri eelviimane nädal on arvestuste nädal, mille jooksul toimub õpitud teadmiste kokkuvõtlik hindamine (arvestustööd kuni 5 erinevas õppeaines). Trimestri viimane nädal on valikkursuste nädal, mil õpitakse ainult valikkursuseid, teisi õppeaineid ei õpita.

Jüri Gümnaasium

Gümnaasiumi õppekava

Õppekava ainekavades esitatakse õpitulemused kursuste läbimisel. Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist. Õpitulemused kajastavad gümnaasiumis rahuldavat saavutust. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutatuse kohta õpilasele tagasisidet.

3.4 Tuge vajavad õpilased

– Tuge vajav on õpilane, kelle õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppekeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed kommunikatsioonid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid ja muu selline) või taotletavates õpitulemustes.

– Vajadusel võib õppe toetamiseks kool kasutada tunniressurssi, mis ületab ette nähtud õpilase minimaalset õppekoormust. Nii kasutatud tunniressursile vastavaid kursusi ja hindteid ei pea kandma lõputunnistusele ning seda ei pea arvestama minimaalse õppekoormuse hulka.

– Gümnaasium võib teha õpilasele muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Piiratud teovõimega õpilase puhul kaasatakse nende muudatuste tegemisse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, koostatakse muudatuste rakendamiseks õpilasele *individuaalne õppekava*.

– Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, siis võib rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud tuge või erituge. Sellisel juhul on õpilane käsitletav haridusliku erivajadusega õpilasena.

– Psühholoog - töö eesmärgiks on haridusasutustes õppivate laste arengu toetamine koostöös lapsevanemate ja haridustöötajatega, kaasates vajadusel teiste erialade spetsialiste. Koolipsühholoog hindab laste arengut ja õppeprotsessis toimetulekut mõjutavaid tegureid (psüühilised protsessid, isiksuse omadused, emotsionaalne seisund, vaimse tervise probleemid, suhtlemis- ja käitumisoskused) ning kavandab ja viib läbi sekkumisi. Lisaks on koolipsühholoogi ülesandeks õpilase nõustamine isikliku elu, õppetööga ning vaimse tervise seotud probleemidega toimetulekul, tunnetusprotsesside, vaimsete võimete,

Jüri Gümnaasium

Gümnaasiumi õppekava

käitumis- ja suhtlemisoskuste arendamisel. Koolipsühholoog teeb koostööd sotsiaalpedagoogi, eripedagoogi ja teiste kooli tugispetsialistidega ning erinevate haridus-, meditsiinasutuste ja sotsiaalhoolekandesüsteemiga, suunates õpilasi vajadusel sinna abisaamiseks. Koolipsühholoog nõustab ja konsulteerib lapsevanemaid ning abistab kooli töötajaid laste edasijõudmise kindlustamisel ja organisatsiooni kui terviku parema funktsioneerimise tagamisel.

3.5 Õppetöö andekate õpilastega

JG-s korraldatakse andekate õpilaste juhendamist aineringides ning olümpiaadidel ja Teaduskoolis osalemise kaudu. Vajadusel koostatakse andekale õpilasele individuaalne õppekava, mille täitmist juhendab gümnaasiumi õppedirektor.

3.6 Õppeainete vahelise lõimingu põhimõtted

Õpetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist JG õppekava, ainekavade, õpetajate töökavade ja kooli üldtööplaani tasandil.

Lõimingu abil seostatakse õpetatavaid teadmisi ja oskusi läbi õpetajate tiheda koostöö. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimise, loovtööde, projektide, läbivate teemade taotluste elluviimise, erinevate õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu abil vähendatakse päheõppimist ja soodustakse leidmist, lahendamist ja oma lahenduste põhjendamist tuginedes varasematele teadmistele ja kogemustele.

JG-s on loodud õppekeskkond, mis võimaldab õpilastel lõimingu tekkimist.

Õpilased suudavad ühe õppeaine teadmisi ja oskusi teise õppeainesse üle kanda ja õpitut seostada argielu teadmiste ja oskustega, näha analoogiaid ja paralleele, erinevusi ja vastuolusid, seostada omavahel põhimõisteid ning märgata erinevaid seoseid.

Lõimingut toetavad mitmekesised õppemeetodid ja -viisid (individuaalne, paaris- ja rühmatöö, diskussioon, ajurünnak, probleemõpe, õppekäik, ekskursioon, matk), mis aitavad õpilastel omandada erinevaid töövõtteid ja saada kogemusi mitmesuguste õppeülesannete (projekt, referaat, essee, uurimistöö, praktiline töö, jm) sooritamisel.

Jüri Gümnaasium

Gümnaasiumi õppekava

Lõimingu efektiivsemaks rakendumiseks on JG-s loodud valdkonnajuhtide süsteem, mis aitab kaasa õpetajate omavahelisele tihedamale koostööle ning professionaalsele arengule. Lõimingut väljendatakse õpetaja töökavas õppetegevustena.

Riiklikust õppekavast lähtuvad läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks.

3.7 Õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus

HTM 12.10.2011 määrus nr 62 „Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise ning hindamise tingimused ja kord“ § 3 lg 2

1) Õppe- ja kasvatus korraldus õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamisel ning korraldus teemavalikul, juhendamisel ja vormistamisel on kirjeldatud JG õppekava lisas nr 2 Gümnaasiumiõpilaste uurimistöde ja praktiliste tööde koostamise, vormistamise ja hindamise juhend“

3.8 Õppekeeled

JG õppekeel on eesti keel. Gümnaasiumis õpetatakse lisaks järgmisi võõrkeeli:

- 1) inglise keel, keeleoskus B2 tase
- 2) üldjuhul vene keel või saksa keel, keeleoskus B1 tase
- 3) valikaine soome keel, saksa keel, hispaania keel, keeleoskus A2 tase

Võõrkeelte ja võõrkeelsete ainete tunnijaotus kajastub tunnijaotusplaanis, kursuste sisu ainekavades.

3.9 Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine

Õpilasel on õigus kokkuleppel kooliga läbida osa õpet teistes õppeasutustes kasutades Eesti ja rahvusvahelisi võrgustikke ning infotehnoloogilisi lahendusi. Jüri Gümnaasiumis toetab seda võimalust nt kuulumine UNESCO koolide võrgustikku; Rae Huvialakooli ja Rae Valla Spordikeskuse ringides toimuvat õpet saab arvestada koolis õpetatava osana ja kohaliku omapära rõhutajana.

Lõimitud aine- ja keeleõppe kasutamiseks, kutsealase eelkoolituse või kutseõppe läbiviimiseks ja piirkondliku eripära või kooli omapära arvestamiseks võib siduda õppeaine kursusi omavahel (sealhulgas kohustuslikke ja valikkursusi); samuti võib kooli hoolekogu

Jüri Gümnaasium

Gümnaasiumi õppekava

nõusolekul muuta riikliku õppekava kohustuslike õppeainete ja läbivate teemade nimistut ning muuta tunnijaotusplaani. Mõlemal juhul tuleb tagada riikliku õppekava õpitulemuste saavutamine.

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana võimaldab suurendada õpilaste, sealhulgas erivajadustega õpilaste, hariduslikku mobiilsust annab andekamatele õpilastele võimaluse ennast teostada.

Jüri Gümnaasium arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sh mõnes teises üldhariduskoolis, koolis õpetatava osana tingimusel, et see võimaldab õpilase saavutada vastava ainekavaga või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi.

Õpilasel või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemal tuleb esitada koolile taotlus kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamiseks. Koos taotlusega esitatakse ka vastav tõendusmaterjal. Koolil on õigus nõuda täiendavaid materjale.

4 Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

JG-s kujundatakse üldpädevusi esteetiliselt kujundatud õppekeskkonna, heal tasemel kultuuriürituste, kodukorra ja kehtestatud väärtuste järgimise kaudu, almanahhide koostamise ja keskkonnafoorumi ürituste ning oma kodupaiga väärtustamise (õppekäigud, koristustalgud) kaudu. Õppetundides käsitletakse päevakajalisi sündmusi või ühiskonnas ja maailmas esiplaanil olevaid aktuaalseid küsimusi. Kooliperes kokku lepitud põhiväärtused on igapäevaselt kõigile kättesaadavad, neid järgitakse tegevuste kavandamisel ja läbiviimisel. Vastutustunde kujundamisel on tähtis kokkulepetest kinnipidamine; õppeprotsessis käsitletakse õpilasi partneritena, pöörates tähelepanu õpilaste koostööoskuste ja meeskonnas töötamise arendamisele. Õpetajad loovad vaimselt turvalise õppekeskkonna, et motiveerida õpilasi esinema ja ennast asjakohaselt ja selgelt väljendama, vajadusel kasutama õigekeelsussõnaraamatuid ja võõrsõnade leksikone. Õpilastel kujundatakse oskus anda kaasõpilastele konstruktiivset kirjalikku ja suulist tagasisidet.

Digipädevust kujundab JG õpetades uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuv ühiskonnas; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes; kasutada

Jüri Gümnaasium

Gümnaasiumi õppekava

probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Õppekeskkonnana mõistetakse JG-s õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, rõhuasetusega koolikultuurile.

JG-s on loodud õppekeskkond, mis soodustab iseseisvat õppimist, annab õpilastele võimaluse leida erinevaid töömeetodeid, sealhulgas vajalikke õppimisoskusi ja sobivaimat õpistiili. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi Rae valla ja Jüri Gümnaasiumi traditsioone.

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna, tugikeskuse töötajate ja abipersonali vahel;
- koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära, järgitakse kooli traditsioone;
- jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus; sellele aitab kaasa koolis tegutsev õpilasesindus, erinevad juhendid ja korrad;
- märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu, järgitakse JG õpilaste tunnustamise korda, on loodud kuld- ja hõbemedaliga lõpetanute stand, toimub igaaastane tänapäev parimatele õpilastele ja nende vanematele; toimub klassidevaheline võistlus õppimises ja klassivälises tegevuses „Täna parem kui eile“;
- ennetatakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist. Ennetustegevust toetab tugiõpilaste süsteem ja tugikeskus; hoidutakse õpilaste negatiivsest sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale; iga-aastaselt viiakse läbi õpilaste rahulolu küsitlusi, mida analüüsitakse kõikidel tasanditel: õpilased, õpetajad, hoolekogu, lapsevanemad;

Jüri Gümnaasium

Gümnaasiumi õppekava

- luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega; selleks on iga klass esindatud õpilasesinduses, kelle liikmed osalevad õppenõukogu ja kooli hoolekogu töös;
- luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul, on korraldatud psühholoogiline ja sotsiaalne nõustamine, ainealased konsultatsioonid, IÕK (individuaalne õppekava) ja TÕ (täiendav õppetöö);
- luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel, tolerantsusel ja heatahtlikkusel, seda toetavad klassijuhataja kontakttunnid, struktuuriüksuste vastuvõtuajad, klassivälised üritused;
- korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine; kokkulepitud väärtused on kirjas kooli kodulehel ja iga-aastases voldikus ning korrustel seinale riputatuna;
- korraldatakse koolielu ja kooliperet liitvaid ühisüritusi lähtudes rahvusliku, rassilise, soolise ja muudel alustel võrdõiguslikkuse põhimõtetest, nt Play-box, muuseumitund, erinevad spordivõistlused.
- Üldpädevuste kujundamise ainepõhised võimalused on kirjeldatud ainevaldkonna kavades.
- Kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse riikliku õppekava läbivate teemade sisu ja eesmäärke.
- Kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas ja kaasaegne. JG õpilaste õppetunnid toimuvad õppehoone erinevates osades: põhikooli-, gümnaasiumi- ja keskosas. Lisaks viiakse tunde läbi Jüri Raamatukogu ruumides, Rae valla Jüri spordihoone ruumides, staadionil, mänguväljakul, püstkojas ja loodusrajal. Väljaspool Laste tänav 3 territooriumi viiakse õppetunde vajadusel läbi ka Lehmja tammikus, Jüri aleviku territooriumi terviseradadel ja kergliiklusteedel. Väljaspool õppekompleksi territooriumi läbiviidavad tunnid kavandab õpetaja kuupäevaliselt oma töökavas ja teavitab õpilasi eelnevalt vajalikest ohutusreeglitest;
- õppes on võimalik kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada Jüri raamatukogu ja lugemissaali ning kooli muuseumi;

Jüri Gümnaasium
Gümnaasiumi õppekava

- kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid; töötab infoportaal ja intranet;
- on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt Rae valla Spordikeskuses;
- on olemas võimalus loovaks ja kultuuriliseks eneseteostuseks Rae Huvialakoolis.

5 Liikluskasvatus

VV määrus „Laste liikluskasvatuse kord“ §6 lg 3

Vastavalt „Liiklusseadusele“ § 4 lg 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

- ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
- teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Kooli rolliks on viia läbi õpilaste liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks.

Aineõpetajad määravad liikluskasvatuse teemad, mida käsitletakse integreerituna ainetundides.

Klassi- ja koolivälised liiklusalased üritused kavandatakse kooli üldtööplaanis ja nende läbiviimise eest vastutab gümnaasiumi õppedirektor.

Gümnaasiumi igas klassis käsitletakse liiklusalast temaatikat:

X klassis eesti keele tundides;

XI klassis füüsika ja matemaatika tundides;

XII klassis ühiskonna- ja inimeseõpetuse tundides.

Jüri Gümnaasium

Gümnaasiumi õppekava

Gümnaasiumis on liikluskasvatuse sisuks liiklusohutust tagavate hoiakute arendamine ja käitumise mõjutamine, millega laiendatakse ja süvendatakse põhikoolis omandatud liiklusohutuslaseid teadmisi, oskusi, vilumusi ja hoiakuid.

6 Hindamise ja gümnaasiumi lõpetamise korraldus

JG lähtub hindamisel riiklikus õppekavas ja JG hindamiskorralduses sätestatust.

Hindamise korraldus, sh kasutatav hindesüsteem, järeltööde ja järelvastamise sooritamise kord ning hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord on toodud JG õppekava lisas nr 1 „JG hindamise kord gümnaasiumiastmes“.

Hindamise korraldus õpilasuurimuse ja praktilise töö hindamisel, retsenseerimisel ja kaitsmisel (HTM 12.10.2011 määrus nr 62 §4 lg 1) on toodud lisas nr 2 Gümnaasiumiõpilaste uurimistööde ja praktiliste tööde koostamise, vormistamise ja hindamise juhend“

Gümnaasiumi lõputunnistuse annab gümnaasium õpilasele:

- kelle kohustuslike õppeainete kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad;
- kelle valikkursuste hinded on vähemalt rahuldavad või arvestatud;
- kes on sooritanud õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele (või eesti keele teise keelena), matemaatika ja võõrkeele (inglise, prantsuse, vene või saksa keeles) riigieksamid;
- kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami. Koolieksam hõlmab JG õppekavas sätestatud õppesuunast tulenevat ainevaldkonda või ainevaldkondi ning sotsiaal- ja loodusvaldkonda. Koolieksami eristus kiri on esitatud lisas nr 3;
- kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö vastavalt JG gümnaasiumiõpilaste uurimistööde ja praktiliste tööde koostamise, vormistamise ja hindamise juhendile.

Tuge vajavatele õpilastele, kellele on individuaalse õppekavaga sätestatud kohandatud nõuded, on lõpetamise aluseks individuaalses õppekavas nõutavate õpitulemuste saavutus.

Jüri Gümnaasium
Gümnaasiumi õppekava

7 Elukestev õpe ja karjääri planeerimine

Teema käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid. Jüri Gümnaasiumis realiseerub see läbi osalemise Teaduskooli töös, koostöös kõrgkoolidega, koostöös nõustamiskeskustega, koostöös kohalike ettevõtetega, karjääriõppes, tegutsedes TÕNis, töövarjupäeval, õpilasesinduses.

Õpilast suunatakse:

- tutvuma erinevate ametite/elukutsetega, haridus- ja koolitusvõimalustega, pöörama tähelepanu praktilistele töötamisoskustele, suurendama teadmisi töömaailmast;
- koostama isiklikku karjääriplaani; analüüsima võimalikke karjäärivalikuid ja nende mõju pikemas perspektiivis;
- analüüsima tööd reguleerivaid õigusakte, ettevõtte ja töötaja õigusi ja kohustusi ning kohalikku majanduskeskkonda;
- tutvuma teabega edasiõppimise ja töö leidmise võimaluste kohta (sealhulgas ettevõtlus) ning luuakse võimalused saada karjäärinõustamist.

JG-s kujundatakse õpilase valmidust ja oskusi teha oma elukäiku puudutavaid valikuid ning suurendada teadmisi töömaailmast. Eesmärgiks on aidata õpilasel mõista ja väärtustada elukestvat õpet kui elustiili ning mõtestada oma karjääri planeerimist kui jätkuvat otsuste tegemise protsessi. Tähelepanu pööratakse praktilistele töötamisoskustele ja sellekohaste õigusaktide tundmaõppimisele. Karjääriteenust koolis osutab karjäärinõustaja, psühholoog, klassijuhataja, õppedirektor, huvijuht, õpetajad. Karjääriteenuse kaudu aidatakse õpilasel saada tuge, kui õpilane vajab abi või nõu:

- suuna või valikainete valikul,
- oma tuleviku ja karjääri planeerimisel,
- oma õpingute ühildamisel töö või õppekavavälise tegevusega,
- statsionaarsest õppes mittestatsionaarsesse ülemineku kohta või kooli lõpetamiseks eksternina,
- eneseanalüüsi koostamisel,

Jüri Gümnaasium

Gümnaasiumi õppekava

- individuaalsel õppekaval õppimise ja individuaalse õppekava taotlemise kohta,
- õppekavavälise tegevuse või õppimise seostamise kohta kooli õppekavaga,
- vestlusteks valmistumisel või gümnaasiumisse astumiseks.
- osalemiseks erinevates noorteprojektides ja -programmides ning rahvusvahelises suhtluses,
- vajaliku informatsiooni leidmiseks vabaajategevuse ja kutsesuunitluse alal.

12.2. Karjääriteenuse hulka kuulub ka karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamine ning kataloogide tutvustamine õppeasutuste kohta, kus on võimalik jätkata õpinguid peale gümnaasiumi lõpetamist või kus saab õppida õppekavaväliselt. Karjääriplaneerimist toetab – www.rajalaidja.ee Kool pakub valikkursusena karjääriõpet.

8 Õpilaste teavitamine ja nõustamine

JG tagab õpilasele võimaluse saada õppekorralduse kohta infot ja nõuandeid.

Õpilaste nõustamiseks on koolis loodud tugikeskus, mille spetsialistid on koostööpartneriteks õpilastele, lastevanematele ja õpetajatele. Õpilasel on võimalus saada psühholoogilist, sotsiaalpedagoogilist, logopeedilist ja eripedagoogilist nõustamist.

10. klasside õpilased jaotatakse võimalusel matemaatikas ja võõrkeeltes tasemerühmadesse, et saavutada ühtlane tase gümnaasiumi ainealastes pädevustes.

Tervislikel põhjustel koduõppel olevale õpilasele koostatakse individuaalne õppekava ning tema õppekoormust võib vähendada kuni kaheksa kursuse võrra iga arvestusliku koduõppel viibitud õppeaasta kohta.

Õpilastele vahendatakse teavet edasiõppimise ja töö leidmise võimaluste kohta (sealhulgas ettevõtlus) ning neile tagatakse võimalused saada karjäärinõustamist.

9 Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Kooli õppekava üldosa ja vastava ainekava alusel koostab õpetaja oma töökava kursuste kaupa. Õpetaja töökava koostamise eesmärgiks on kirjeldada taotletavate õpitulemusteni jõudmist. Töökava on õpetajale igapäevane abivahend, mis võimaldab tal õppeprotsessi

Jüri Gümnaasium

Gümnaasiumi õppekava

kavandamise kõrval seda ka analüüsida, see tähendab iseend hinnata. Töökava on tegevuskava, mis kajastab õppe sisu, õppetegevusi, tagasisidestamist ja ajakulu. Õpetaja töökava koostatakse hiljemalt uue kursuse alguseks. Õpetaja töökava peab sisaldama järgnevat infot:

- 1) ainevaldkonna/kursuse pädevustest ning õpitulemustest lähtumine;
- 2) kasutatavad meetodid ja tegevused õpitulemuste saavutamiseks;
- 3) tagasiside ja hindamisviisid;

Iga õpetaja võib jooksvalt töökava täiendada ainekavade ja eesmärkidest lähtuvalt, töökava on õpetaja põhitöövahend, mis pidevalt täieneb ja muutub.

10 Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Õppekava ja selle lisad rakenduvad alates 1. septembrist 2019 kõikidele gümnaasiumi klassidele.

Kooli õppekava üldosa, selle lisad ja ainekavad vaadatakse üle kord õppeaastas pärast õppeperioodi lõppu ja muudatusettepanekud esitatakse läbiarutamiseks ja arvamuse avaldamiseks kooli õppenõukogule, hoolekogule ja õpilasesindusele. Kooli õppekava muudatused kehtestab kooli direktor.